

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Mjesečni izvještaj o dolascima i noćenjima turista
u komercijalnim smještajnim objektima (TU-11)
za 2023.**

Organizacijska jedinica: Služba statistike turizma

Priredile: Ivana Brozović i Jasna Perko

travanj 2025.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha statističkog istraživanja jest praćenje turističke aktivnosti u komercijalnim smještajnim objektima i osiguravanje međunarodno usporedivih podataka u skladu s europskim standardima za statistiku turizma. Rezultati ovog istraživanja daju osnovne pokazatelje potrebne za analizu turizma u Republici Hrvatskoj. Predmet ovog istraživanja jesu sve pravne i fizičke osobe koje pružaju uslugu noćenja u smještajnom objektu te fizičke osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u kućanstvu i na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu. Podacima nije obuhvaćen nekomercijalni turistički promet (boravak vlasnika, članova njihovih obitelji, ostale rodbine i prijatelja u kućama i stanovima za odmor te boravak turista u ostalim objektima u kojima se usluga smještaja ne naplaćuje, npr. kod stanovnika turističkoga grada/općine) koji se prati posebnim statističkim istraživanjem (obrazac TU-11v).

- Izvještajno razdoblje

Mjesec

- Pravni akti i drugi sporazumi

Na nacionalnoj razini:

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.)

Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 86/06., 125/06., 16/07., 95/08., 46/10., 145/10., 37/13., 44/13., 45/13. i 110/15.)

Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN, br. 56/16. i 120/19.)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (NN, br. 75/08., 54/16., 68/19. i 120/19.)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN, br. 54/16. i 69/17.)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata kojima se pružaju ugostiteljsku usluge u domaćinstvu (NN, br. 9/16., 54/16., 61/16., 69/17. i 120/19.)

Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu (NN, br. 54/16., 69/17. i 120/19.)

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (NN, br. 85/15., 121/16., 99/18., 25/19., 98/19., 32/20., 42/20. i 126/21.)

Na europskoj razini:

[Uredba \(EU\) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim statistikama o turizmu](#)

- Sustav klasifikacija

U istraživanju se primjenjuju sljedeće klasifikacije/šifarnici:

Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.

Šifarnik zemalja

Šifarnik vrsta i kategorija smještajnih objekata

Šifarnik načina dolaska turista

Šifarnik dobnih skupina turista

- Statistički pojmovi i definicije

Turizam su aktivnosti osoba koje putuju i borave u mjestima izvan svoje uobičajene sredine, ne dulje od jedne godine, zbog odmora, posla ili drugih osobnih razloga, osim zapošljavanja kod poslovnog subjekta sa sjedištem u mjestu posjeta.

Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svojeg prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. U turiste se ne uključuju osobe koje u mjestu borave više od 12 mjeseci uzastopno, osobe kojima je osnovni razlog posjeta aktivnost koja se financira iz mjesta posjeta, osobe koje redovito dnevno ili tjedno putuju u mjesto u kojem obavljaju posao ili studiraju, osobe koje ulaze ili napuštaju zemlju kao migranti, pogranični radnici, diplomati, konzularni predstavnici i članovi vojnih snaga na redovitom poslu/zadatku, prognanici, nomadi, osobe u tranzitu.

Prebivalište je mjesto u kojem se osoba nastanila s namjerom da u njemu stalno živi.

Domaći turist jest svaka osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koja u nekome mjestu u Republici Hrvatskoj izvan svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista.

Strani turist jest svaka osoba s prebivalištem izvan Republike Hrvatske koja privremeno boravi u Republici Hrvatskoj i provede najmanje jednu noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj turista.

Dolazak turista jest broj osoba (turista) koje su se prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. U slučaju promjene objekta u kojem turist boravi dolazi do njegova ponovnog registriranja i time do dvostrukosti u podacima. Evidentira se broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja.

Dobna skupina turista iskazuje se prema navršenim godinama života u trenutku boravka u turističkome smještajnom objektu.

Smještajni kapaciteti prikazuju se kao broj soba, apartmana i mjesta za kampiranje i broj stalnih postelja. Primjenom Uredbe (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim statistikama o turizmu kapacitet smještajnog objekta iskazuje se iz mjeseca u godini kada je bio najveći.

Stalne postelje jesu postelje koje su redovito raspoložive gostima.

Popunjenost stalnih postelja (bruto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja ostvarenih noćenja brojem postelja i brojem dana u mjesecu. Podatak je izražen kao postotak.

Popunjenost stalnih postelja (neto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja ostvarenih noćenja u promatranom razdoblju brojem postelja i brojem dana u kojem su postelje bile raspoložive tijekom promatranog razdoblja. Podatak je izražen kao postotak.

Popunjenost soba (neto) u promatranom razdoblju dobiva se dijeljenjem ukupnog broja soba korištenih tijekom promatranog razdoblja ukupnim brojem raspoloživih soba tijekom promatranog razdoblja. Podatak je izražen kao postotak.

Odjeljak 55 NKD-a 2007. obuhvaća pružanje usluge smještaja za kraći boravak turista. Neke jedinice mogu pružati samo usluge smještaja, dok druge mogu pružati kombinaciju usluga smještaja, uslugu pripremanja obroka i/ili opremu za rekreaciju. Smještajni turistički objekti tog odjeljka podijeljeni su na četiri skupine.

Skupina 55.1 Hoteli i sličan smještaj obuhvaća ove vrste smještajnih objekata: hotel, hotel baštinu, aparthotel, integralni hotel, difuzni hotel, lječilišne vrste, hotel posebnog standarda, turističko naselje, turistički apartman, pansion i guest house.

Skupina 55.2 Odmarališta i slični objekti za kraći odmor obuhvaća ove vrste smještajnih objekata: sobu, apartman, studio-apartman, kuću za odmor, hostel, lječilište, prenoćište, odmaralište za djecu, gostionicu s pružanjem usluge smještaja, planinarski dom, lovački dom, učenički dom ili studentski dom te objekt za robinzonski smještaj.

Skupina 55.3 Kampovi i prostori za kampiranje obuhvaća ove vrste smještajnih objekata: kamp, glamping, kampiralište, kamp-odmorište, kamp-odmorište u kućanstvu – objekt za robinzonski smještaj, kamp-odmorište na obiteljskome poljoprivrednom gospodarstvu – objekt za robinzonski smještaj i prostor za kampiranje izvan kampova.

Skupina 55.9 Ostali smještaj obuhvaća nekategorizirane objekte.

- **Statistička jedinica**

Statističku jedinicu čine svi aktivni komercijalni turistički smještajni objekti koji turistima pružaju uslugu noćenja u smještajnom objektu (usluga smještaja se naplaćuje). Smještajni objekti jesu: hoteli, hoteli baštine, aparthoteli, integralni hoteli, difuzni hoteli, hoteli posebnog standarda, lječilišne vrste, turistička naselja, turistički apartmani, pansioni, guesthouse, sobe, apartmani, studio-apartmani, kuće za odmor, hosteli, lječilišta, prenoćišta, odmarališta za djecu, gostionice s pružanjem usluga smještaja, planinarski domovi, lovački domovi, učenički domovi ili studentski domovi ili akademis, kampovi, kampirališta, kamp-odmorišta, prostori za kampiranje izvan kampova, objekti za robinzonski turizam te nekategorizirani objekti.

- **Statistička populacija**

Statistička populacija jesu svi poslovni subjekti (poduzeća/trgovačka društva), obrtnici, ustanove, udruge itd. i njihovi dijelovi koji obavljaju djelatnost pružanja usluga noćenja u smještajnim objektima; zdravstvene ustanove za svoje objekte u kojima osobe borave radi medicinske rehabilitacije (osobe same snose naknadu za taj boravak); poslovni subjekti koji su osnovali ili vode brigu i nadzor nad planinarskim domovima; poslovni subjekti koji se za vrijeme školskih praznika koriste školama, domovima i sličnim objektima kao privremenim smještajnim kapacitetima.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Nacionalni korisnici: Ministarstvo turizma i sporta, Hrvatska turistička zajednica, lokalne turističke zajednice, Statistika Grada Zagreba, Institut za turizam, Kamping udruženje Hrvatske, županijske gospodarske komore, putničke agencije, ekonomski analitičari, znanstvenici, mediji te javnost

Međunarodni korisnici: Eurostat, UNWTO, OECD, IMF

Interni korisnici: Sektor makroekonomskih statistika, Sektor poslovnih statistika

1.1.1. Potrebe korisnika

Istraživanje se vodi prema standardima koje je propisao Eurostat tako da zadovoljava potrebe i međunarodnih i nacionalnih korisnika. Eurostat se podacima istraživanja koristi za sustavan i korisnički prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o nacionalnom turizmu.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika provedeno je u 2013., zatim u 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku [Istraživanja o zadovoljstvu korisnika](#).

1.2. Potpunost

Istraživanje se provodi u skladu s Uredbom (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim statistikama o turizmu i preporukama u Metodološkom priručniku za statistiku turizma te obuhvaća sve obvezne varijable.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.7. Pogreška obrade

Pri statističkoj obradi podataka postoje detaljne logičko-računske kontrole prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka. Za kontrolu je postavljena matrica s uvjetima provjere i kontrole podataka. Navedene kontrole provode su u internoj aplikaciji u kojoj se podaci i obrađuju.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [Opća revizijska politika DZS-a](#) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U Priopćenjima se objavljuju konačni podaci. Neplanirane revizije prouzročene događajima koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) u pravilu se diseminiraju u najkraćem mogućem roku.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest četrdeset dana nakon isteka referentnog razdoblja (T + 40).

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja

Podaci su objavljeni točno na datum najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci i Metodološka objašnjenja dostupni su u statističkim publikacijama u elektroničkom i tiskanom obliku na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku, a informacije/podaci daju se i telefonom te elektroničkom poštom. Korisnici mogu podatke i publikacije pronaći na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku ili pisanim putem zatražiti određene podatke i Metodološka objašnjenja. Načini i rokovi objavljivanja nalaze se u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka i Programu publiciranja.

4.1. Priopćenja

Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju, mjesečno, poveznica: [Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju u 2023.](#)

Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju — kumulativni podaci, kumulativno, poveznica: [Dolasci i noćenja turista u 2023.](#)

4.2. Mrežna baza podataka

Mrežne (on-line) baze podataka za istraživanje Dolasci i noćenja turista u komercijalnom smještaju objavljene su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u području Baze podataka, Turizam. Baze podataka dostupne su za podatke o dolascima i noćenjima turista ukupno i po županijama za domaće i strane turiste, za podatke o dolascima i noćenjima turista prema zemlji prebivališta po županijama, za podatke o dolascima i noćenjima turista prema načinu dolaska turista ukupno te za domaće i strane turiste, za podatke o dolascima i noćenjima turista prema dobnim skupinama i spolu ukupno te za domaće i strane turiste, za podatke o dolascima i noćenjima turista prema NKD-u 2007., odjeljak 55 i vrstama turističkih smještajnih objekata ukupno te za domaće i strane turiste, za podatke o smještajnim kapacitetima te o dolascima i noćenjima turista prema klasifikaciji HR NUTS 2021. – HR NUTS 2, županijama, gradovima i općinama, ukupno te za domaće i strane turiste, po mjesecima (tablice 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.7. i 1.8.), poveznica: [PX-Web - Odaberi tablicu \(dzs.hr\)](#)

Mrežne (on-line) baze podataka nalaze se na internetskim stranicama Eurostata [Database - Eurostat \(europa.eu\)](#).

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.). Mikropodaci se ne objavljuju.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Metodologija istraživanja definirana je u Eurostatovu Metodološkom priručniku statistike turizma. U Priopćenjima i na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku objavljena su Metodološka objašnjenja. Osnovna Metodološka objašnjenja dio su svakog Priopćenja. Eurostatovi metodološki dokumenti dostupni su na poveznici <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-14-013>.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti u zrcalnim statistikama

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Podaci prema Uredbi (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim statistikama o turizmu dostupni su od 2012.

Od 2002. je, prema Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata (NN, br. 57/95., 110/96., 24/97., 61/98., 137/98., 19/99., 39/99., 52/99., 43/00., 52/00., 57/00., 63/00., 18/01. i 33/01.), obavljena prekategorizacija ugostiteljskih objekata na nove vrste i kategorije.

Ovim statističkim istraživanjem od 1991. obuhvaćeni su dolasci i noćenja turista te smještajni kapaciteti u lukama nautičkog turizma. Od 2010. luke nautičkog turizma nisu više ni izvještajne jedinica ni vrsta smještajnog objekta. Razlog tomu je provedba novog Zakona o boravišnoj pristojbi, koji propisuje način prijave boravka turista na plovnim objektima (NN, br. 152/08. i 59/09.). Zbog spomenute promjene metodologije uvjetovane primjenom novih zakonskih regulativa u praćenju turista podaci su revidirani od siječnja 1998. do prosinca 2009. kako bi serije bile usporedive (isključene su luke nautičkog turizma).

Od 2017. poslovni subjekti spavaći i kušet-vagoni te poslovni subjekti riječnoga i pomorskog prometa (samo redovite linije) nisu više izvještajne jedinice ni vrsta smještajnog objekta u Mjesečnom istraživanju o dolascima i noćenjima turista. Zbog te promjene u obuhvatu revidirani su mjesečni podaci od 2010. do 2016. (isključeni su poslovni subjekti spavaći i kušet-vagoni te poslovni subjekti riječnoga i pomorskog prometa) kako bi serije podataka bile usporedive.

Od 2013. došlo je do promjene u načinu prikazivanja kapaciteta na razini godine, a u skladu s Uredbom (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim statistikama o turizmu. Kapacitet smještajnog objekta iskazuje se iz mjeseca u godini kada je bio najveći. Do 2013. smještajni kapaciteti na razini godine iskazivali su se sa stanjem na dan 31. kolovoza.

U PC-Axis bazama podataka u području Dolasci i noćenja turista u komercijalnim smještajnim objektima u tablici 1.6. podaci o smještajnim kapacitetima te dolascima i noćenjima turista objavljeni su na razini Republike Hrvatske, NKPJS 2012. – 2. razina, županije, gradovi i općine. Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku 2012. (NKPJS 2012.) (NN, br. 96/12. i 102/12.) prestala je važiti s danom primjene Nacionalne klasifikacije statističkih regija 2021. (HR NUTS 2021.), odnosno 1. siječnja 2020. (NN, br. 125/19.). Prema članku 4. Nacionalne klasifikacije statističkih regija 2021., za statističke i analitičke potrebe službene statistike Republike Hrvatske u prijelaznom razdoblju do 31. prosinca 2020. istodobno se primjenjivala Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku 2012. (NKPJS 2012.). Zbog navedenih promjena u PC-Axis bazama podataka u tablici 1.8. mjesečni podaci od 2020. o smještajnim kapacitetima te dolascima i noćenjima objavljeni su na razini Republike Hrvatske, HR NUTS 2021. – 2. razina, županije, gradovi i općine.

Na potpunu usporedivost podataka tijekom vremena utječe donošenje novih zakona i pravilnika (nova kategorizacija u 2002., prestanak uključivanja luka nautičkog turizma te poslovnih subjekata spavaćih i kušet-vagona te poslovnih subjekata riječnoga i pomorskog prometa stupanjem na snagu novih zakona).

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Usporedivost podataka o dolascima i noćenjima turista i smještajnim kapacitetima prema vrstama i kategorijama smještajnih objekata od 2002.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

S obzirom na to da se podaci preuzimaju iz administrativnog izvora sustava eVisitor, koji je u nadležnosti Hrvatske turističke zajednice, i da su u suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom na unosu u sustav ugrađene određene kontrole, troškovi proizvodnje i obrade minimalni su u odnosu na količinu obrađenih podataka.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

Administrativni izvor podataka jest sustav eVisitor, koji kao središnji elektronički sustav za prijavu i odjavu turista funkcionalno povezuje sve turističke zajednice u Republici Hrvatskoj. Dostupan je putem interneta bez potrebe za posebnim instaliranjem na računalo. Uspostavljenje i održavanje sustava eVisitor u nadležnosti je Hrvatske turističke zajednice. Državni zavod za statistiku na temelju Sporazuma o suradnji u području statistike turizma i Kataloga potraživanja podataka iz sustava eVisitor Hrvatske turističke zajednice za potrebe Državnog zavoda za statistiku preuzima definirane setove podataka iz sustava i dalje ih statistički obrađuje. Državni zavod za statistiku kontaktira s izvještajnim jedinicama u vezi s objašnjenjima i ispravcima koje ne može samostalno obaviti.